

بررسی الگوی مصرف اسید فولیک در زنان باردار مراجعه کننده به بیمارستان فاطمیه شهر همدان در سال ۱۳۸۵

هدیه ریاضی^{۱*} (M.Sc)، سعید بشیریان^۲ (M.Sc)

۱ - دانشگاه علوم پزشکی همدان، دانشکده پرستاری و مامایی، گروه مامایی

۲ - دانشگاه علوم پزشکی همدان، دانشکده بهداشت، گروه خدمات بهداشتی

چکیده

سابقه و هدف: سالیانه حدود نیم میلیون کودک در جهان با نقائص لوله عصبی متولد می شوند و اسید فولیک نقش موثری در پیش گیری از این امر دارد لذا در این پژوهش به تعیین الگوی مصرف اسید فولیک در دوران بارداری پرداخته شده است.

مواد و روش ها: این پژوهش یک مطالعه توصیفی-تحلیلی است. جمع آوری اطلاعات از طریق مصاحبه و تکمیل پرسش نامه بوده است. تعداد نمونه ۳۲۲ نفر بود که به منظور ختم بارداری به بیمارستان فاطمیه که تنها مرکز آموزشی زنان و مامایی شهر همدان است مراجعه کرده بودند.

یافته ها: ۸۱/۴ درصد از زنان در دوران بارداری اسید فولیک مصرف کرده بودند که زمان شروع مصرف، در ۲۳/۹ درصد از ماه اول و ۱۶/۴ درصد بعد از ماه سوم بارداری ذکر شده بود. هیچ یک از واحدهای مورد پژوهش زمان قطع مصرف را قبل از ماه سوم ذکر نکرده بودند. بیش ترین علت عدم مصرف، عدم اطلاع از ضرورت مصرف اسید فولیک ذکر شده بود (۷۳/۳ درصد). بین مصرف اسید فولیک در دوران بارداری و میزان تحصیلات زنان ($P=0.004$)، اشتغال ($P=0.052$)، تعداد بارداری ها ($P=0.000$)، تعداد سقط ($P=0.046$)، و تعداد نوزادان دارای نقص لوله عصبی ($P=0.034$) رابطه معنی داری یافت شد. همچنین بین مصرف اسید فولیک با برنامه ریزی قبلی جهت بارداری ($P=0.006$) و مراقبت های دوران بارداری ($P=0.047$) نیز ارتباط معنی داری وجود داشت.

نتیجه گیری: اگرچه درصد قابل توجهی از زنان در دوران بارداری اسید فولیک را مصرف کرده اند، اما زمان شروع مصرف، زمان صحیحی نبوده است. بنابراین به نظر می رسد که لازم است در خصوص آشنا نمودن هرچه بیش تر زنان نسبت به فواید اسید فولیک و چگونگی مصرف آن اقدامات مقتضی صورت گیرد.

واژه های کلیدی: اسید فولیک، دوران بارداری، نقائص لوله عصبی

مقدمه

اسید فولیک یکی از انواع ویتامین هاست [۱]. این ویتامین به صورت کوانتیم در تبدیل اسیدهای آمینه عمل می کند و برای سنتز DNA و RNA، تولید سلول های جدید، متابولیسم پروتئین و رشد طبیعی ضروری است [۲]. در دوران بارداری در پاسخ به اریتروپوئیز مادر و رشد جفت و جنین نیاز به اسید

فولیک افزایش می یابد [۳] لذا مصرف مکمل های فولات در بارداری برای نگهداری سطوح اسید فولیک و مصرف افزایش یافته آن به وسیله بافت های در حال رشد سریع حائز اهمیت است. بر پایه جذب ۵۰ درصد فولات از غذا، دریافت روزانه ۴۰۰ میکروگرم در طی بارداری توصیه شده است [۴]. کمبود اسید فولیک ممکن است در نتیجه مصرف ناکافی،